

#	სამინისტროს შენიშვნა	ენვისოს პასუხი
1	<p>სათანადოდ არ არის გათვალისწინებული N38 სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული შემდეგი საკითხი: „ინფორმაცია ორნითოფაუნაზე, მათ შორის ფასკუნჯზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასების შესახებ“. გზმ-ის ანგარიშში სათანადოდ არ არის დასაბუთებული, კონკრეტულად რას ეფუძნება დასკვნა, რომ პროექტის განხორციელებას ფასკუნჯზე ზემოქმედება არ ექნება. ვინაიდან საპროექტო არეალში აღრიცხულია, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე დაცული ფრინველთა სახეობები, მნიშვნელოვანია დეტალურად იქნეს შეფასებული და დასაბუთებული მათზე ზემოქმედების მასშტაბი და საჭიროების შემთხვევაში წარმოდგენილ იქნეს დამატებითი შემარბილებელი ღონისძიებები ეგზ-ის ექსპლუატაციის ეტაპისთვის. გარდა ამისა, გზმ-ის ანგარიშში „7.11 შემარბილებელი ღონისძიებების შემაჯამებელ გეგმა-გრაფიკში“ მითითებული არ არის ბიოლოგიური გარემო, რაც საჭიროებს დაზუსტებას. ამასთან ანგარიშში ბიომრავალფეროვნების კვლევებთან დაკავშირებით ჩატარებული კვლევების მეთოდოლოგია და პერიოდები არ არის დაზუსტებული;</p>	<p>გათვალისწინებულია, იხილეთ თავი 6.3.2, გვ. 78; თავი 7.11.4, გვ 119; თავი 10.1, გვ 138</p>
2	<p>სრულყოფილად არ არის გათვალისწინებული N38 სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული შემდეგი საკითხები: „ეგზ-ის დერეფანი კვეთს კერძო საკუთრებაში მყოფ ტერიტორიებს, რასთან დაკავშირებითაც გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს დაზუსტებული ინფორმაცია, ასევე კერძო მესაკუთრესთან შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია“;</p>	<p>იხილეთ დანართები:</p> <ul style="list-style-type: none"> • შეთანხმება მიწაზე • საქრუსენერგოს წერილი • სსე_შეთანხმება კვეთაზე
3	<p>„საპროექტო ეგზ კვეთს სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ ბალანსზე არსებულ ეგზ-ებს. მოცემული გარემოებების გათვალისწინებით მნიშვნელოვანია, გზმ-ის ეტაპზე წარმოდგენილ იქნეს აღნიშნული საკითხების სს</p>	<p>იხილეთ დანართები: სსე_შეთანხმება კვეთაზე სსე_პროექტის შეთანხმება</p>

	<p>„საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან“ შეთანხმების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია“. პირველ საკითხთან დაკავშირებით, წარმოდგენილია უძრავი ქონების ნასყიდობის ხელშეკრულება, რომელიც გაურკვეველია და დაზუსტებას საჭიროებს, ნასყიდობის ხელშეკრულების გაფორმება მოხდა თუ არა შპს „ქართლი ჯენერეიშენტთან“. მეორე საკითხთან დაკავშირებით, წარმოდგენილია მხოლოდ შპს „ქართლი ჯენერეიშენტის“ მიერ სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემასთან“ გაგზავნილი წერილი, რაც ვერ ჩაითვლება შეთანხმების დამადასტურებელ დოკუმენტად</p>	
4	<p>არ არის გათვალისწინებული N38 სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული შემდეგი საკითხი: „საპროექტო ინფრასტრუქტურის (მზის პანელების, ქვესადგურის და ეგზის) დაშორება მოსახლეობიდან, გენ-გეგმაზე კონკრეტული მანძილების მითითებით“. გზმ-ის ანგარიშში არ არის მითითებული მანძილი საპროექტო ეგზდან უახლოეს დასახლებულ პუნქტამდე;</p>	იხილეთ თავი 3.2
5	<p>სათანადოდ არ არის გათვალისწინებული N38 სკოპინგის დასკვნით განსაზღვრული შემდეგი საკითხი: „საპროექტო ტერიტორიებზე არსებულ საძოვრებზე მოსალოდნელი ზემოქმედებისა და ზემოქმედების შედეგების შეფასება.</p>	იხილეთ თავი 7.5, გვ 110
6	<p>ამასთან, წარმოდგენილი იქნეს სათანადო/ქმედითი შემარბილებელი და საკომპენსაციო ღონისძიებები, მათ შორის მოცემული იყოს საძოვარი ტერიტორიის შეზღუდვის შესახებ სოფლის მოსახლეობის ინფორმირებისა და მათი პოზიციების ამსახველი ინფორმაცია“</p>	<p>იხილეთ თავი 8.9. გვ. 132 იხილეთ საჯარო განხილვის ოქმი</p>

7	<p>ამასთან, დასაზუსტებელია საპროექტო და მიმდებარე ტერიტორიების საძოვრებად გამოყენებისა და საძოვრებზე ზემოქმედების საკითხები. კერძოდ: ანგარიშში მითითებულია, რომ საპროექტო და მიმდებარე ტერიტორიებზე წარმოდგენილი არ არის საძოვრები და ტერიტორიები არ გამოიყენება საძოვრებად, ასევე ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საპროექტო და მიმდებარე ტერიტორიები გამოყენებულია საძოვრებად;</p>	<p>მიუხედავად იმისა, რომ ტერიტორია ხანგრძლივი დოვების შედეგად დეგრადირებულია და ამ ეტაპზე არ გამოიყენება საძოვრებად, მოკლებულია ნაყოფიერ ფენას, კომპანია პროექტის განხორციელებას უზრუნველყოფს საუკეთესო საერთაშორისო სტანდარტის გათვალისწინებას, რაც ითვალისწინებს გარემოზე მინიმალურ ზემოქმედებას. ნიადაგზე ზემოქმედება ატარებს ერთჯერად და ლოკალურ ხასიათს და მოიცავს მხოლოდ მშენებლობის პერიოდს და სამშენებლო დერეფანს. მშენებლობის დასრულების შემდგომ გარემო დაუბრუნდება პირვანდელ მდგომარეობას.</p>
8	<p>გზმ-ის ანგარიში მოიცავს ურთიერთგამომრიცხავ ინფორმაციას და საჭიროებს დაზუსტებას. მაგალითად: გზმ-ის ანგარიშში მითითებულია, რომ საჰაერო ეგზ-ის სიგრძეა 2,559 კმ, ხოლო shp ფაილების მიხედვით ეგზ-ის სიგრძე შეადგენს 2,49 კმ-ს</p>	<p>გათვალისწინებულია</p>

9	<p>გზმ-ის ანგარიშის პირველ და მეორე ტომებში განსხვავდება სამშენებლო სამუშაოებში გამოსაყენებელი მექანიზმების/დანადგარების ტიპები და რაოდენობები;</p>	<p>გათვალისწინებულია</p>
10	<p>პირველ ტომში მითითებულია, რომ ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად გათვალისწინებულია ერთი 10 მ 3 ტევადობის ბეტონის მიწისქვეშა ავზის მოწყობა, ხოლო მეორე ტომის მიხედვით ჩამდინარე წყლების შესაგროვებლად გათვალისწინებულია ორი ავზის მოწყობა და სხვ;</p>	<p>გათვალისწინებულია. იხილეთ გზმ-ს ანგარიში, თავი 4.4, გვ 39; დანართი - ტექნიკური ანგარიში, თავი 4.13.2, გვ115</p>
11	<p>გზმ-ის ანგარიშის მიხედვით მშენებლობის დროს არ არის საჭირო ბეტონის ქარხნის და საწვავის გასამართი სადგურის მოწყობა. ასევე ანგარიშში მითითებულია, რომ სამშენებლო ბაზაზე მოეწყობა საწვავ-საპოხი მასალების საწყობი, ბეტონის ქარხანა და ხრეშის დამხარისხებელი დანადგარი.</p>	<p>პროექტით არ არის გათვალისწინებული საწვავ-საპოხი მასალების საწყობის, ბეტონის ქარხნის და ხრეშის დამხარისხებელი დანადგარის მოწყობა, ვინაიდან გამოყენებული იქნება ადგილობრივი არსებული ბაზა, რაც თავის მხრივ გარდა იმისა, რომ შეამცირებს გარემოზე ზემოქმედებას, ხელს შეუწყობს ადგილობრივი საწარმოების მუშაობას და მათი ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებას.</p>

12	<p>ასევე, გაცნობებთ, რომ სამშენებლო ბაზაზე ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონარული წყაროს მოწყობის შემთხვევაში, გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი.</p>	<p>პროექტით არ არის გათვალისწინებული</p>
13	<p>ამასთან, დაზუსტებას საჭიროებს სამსხვრევ-დამახარისხებელი და ბეტონის კვანძების (მოწყობის შემთხვევაში) ტექნიკური სქემები, ტექნოლოგიური პროცესები, ნედლეულის მიღების პირობები და სხვა პარამეტრები</p>	<p>პროექტით არ არის გათვალისწინებული</p>
14	<p>გზმ-ის ანგარიშში სათანადოდ არ არის განხილული სამშენებლო სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი გრუნტის მართვის საკითხები. კერძოდ, მითითებულია, რომ გზის მოსაწყობად გათვალისწინებულია 5137 მ³ მოცულობის გრუნტის მოხსნა, თუმცა აღნიშნული მოცულობის გრუნტის დასაწყობების ადგილისა და პირობების შესახებ წარმოდგენილი არ არის ინფორმაცია;</p>	<p>ტერიტორიაზე ნაყოფიერი ფენის მოხსნა არ იგეგმება. მოხსნილი გრუნტი დროებით დასაწყობდება კომპანიის კუთვნილ ტერიტორიაზე და ეტაპობრივად გამოყენებული იქნება გზის მოსაწყობად.</p>
15	<p>გზმ-ის ანგარიშში ნიადაგზე ზემოქმედების ნაწილში, მითითებულია, რომ „სამშენებლო სამუშაოები ძირითადად ისეთ ზედაპირზე ხორციელდება, სადაც ნაყოფიერი ფენა ძირითად შემთხვევაში გაიშვიათებულია. პროექტის განხორციელების ეტაპზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნა არ მოხდება“. გზმ-ის ანგარიშში ასევე აღნიშნულია, რომ ტერიტორიაზე წარმოდგენილია საძოვრები. შესაბამისად, დაზუსტებას და დასაბუთებას საჭიროებს ზემოქმედების არეალში მოქცეულ ტერიტორიაზე ნიადაგის არარსებობის საკითხი;</p>	<p>იხ. თავი 7.5, გვერდი 110</p>

16	<p>გზმ-ის ანგარიშში (ტომი 1) ცხრილში 2.8 (რკინაბეტონის საძირკვლები) მოცემულია ინფორმაცია 10 საყრდენის საძირკვლების შესახებ. ვინაიდან პროექტით გათვალისწინებული ეგზ მოიცავს 13 საყრდენს, ცხრილში წარმოდგენილი უნდა იქნეს ინფორმაცია ყველა საყრდენის საძირკვლის შესახებ;</p>	<p>შესწორებულია. იხილეთ თავი 3.4.4, გვ. 28, ცხრილი 3.6</p>
17	<p>გზმ-ის ანგარიშის დანართი, არატექნიკური რეზიუმე საჭიროებს კორექტირებას. კერძოდ, დოკუმენტის ძირითადი ტექსტური ნაწილი არ ეთმობა დაგეგმილ საქმიანობას და აღწერილია რეგიონის კლიმატური პირობები, ქვემო ქართლის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული დაყოფა, ზოგადი გეოლოგიური პირობები, ნიადაგების გეოგრაფია და ა.შ;</p>	<p>გათვალისწინებულია. იხილეთ „არატექნიკური რეზიუმე“</p>
18	<p>გზმ-ის ანგარიშის მეორე ტომში, დაგეგმილი საქმიანობის ზოგად აღწერაში, აღნიშნულია, რომ პროექტი ითვალისწინებს „მარნეულის მზის ელექტროსადგურის“ მშენებლობას დადგმული სიმძლავრით 50.0 მვტ. გაცნობებთ, რომ უშუალოდ მზის ელექტროსადგურის მშენებლობა და ექსპლუატაცია არ ექვემდებარება გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის პირველი და მეორე დანართებით გათვალისწინებულ საქმიანობებს, შესაბამისად დაგეგმილი საქმიანობის სათაური და აღწერა თანხვედრაში უნდა იქნეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ პირველი და მეორე დანართებით გათვალისწინებულ საქმიანობებთან. ამასთან, მეორე ტომი ძირითადად ეთმობა მზის ელექტროსადგურის მშენებლობას და არა ქვესადგურისა და ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობას. ზემოაღნიშნული საკითხები საჭიროებს დაზუსტებას, გარდა ამისა პირველი და მეორე ტომი მოიცავს იდენტურ ინფორმაციებს, პარაგრაფებს და ქვეთავებს, შესაბამისად დასაბუთებას საჭიროებს მეორე ტომის წარმოდგენის მიზნობრიობა;</p>	<p>გათვალისწინებულია</p>

19	წარმოდგენილი არ არის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისას გამოყენებული ლიტერატურის შესახებ ინფორმაცია	გათვალისწინებულია. იხილეთ თავი 13, გვ. 160
20	გზშ-ის ანგარიშის მეორე ტომში მე-2 გვერდზე პროექტის დასახელებაში მითითებულია სკრინინგის ანგარიში, რაც საჭიროებს დაზუსტებას;	გათვალისწინებულია
21	წარმოდგენილი უნდა იყოს ზემოაღნიშნული საკითხების გათვალისწინების შესახებ ინფორმაცია, ერთიანი ცხრილის სახით	გათვალისწინებულია